

CERKVENI GLASBENIK.

Organ Cecilijinega društva v Ljubljani.

Izhaja po enkrat na mesec in velja za celo leto z muzikalno prilogo vred 4 krone,
za ude Cecilijinega društva in za cerkve ljubljanske škofije 3 krone.

Vredništvo in upravnništvo Komenskega (Poljske) ulice št. 12.

Celjska orglarska šola.

Pred nekaj leti je ustanovil marljivi in navdušeni učenec dr. Haberla, g. Karol Bervar, sedaj organist v Celju, z velikim trudom in mnogimi žrtvami zasebno orglarsko šolo, katero je letos obiskovalo 23 učencev. Dne 17. julija t. l. je bila v njej javna skušnja onih, ki so končali določeni orglarski kurz. Zglasilo se je 10 gojencev. Vspored skušnje hočemo v sledečem kratko načrtati. Ob 7. uri zjutraj je bila v mestni cerkvi tiha sv. maša z blagoslovom. Zbor orglarske šole je pel Groisov „Tantum ergo“, potem pa enoglasne in čveteroglasne slovenske cerkvene pesmi, mašne, Marijine in obhajilne, proizvode naših domačih skladateljev. Koncem je igral na goslih s spremljevanjem orgel dr. Pegan jako spretno in mično neko Korelyljevo predigro. Po maši sta pristopila dva gojenca k sv. obhajilu.

Skušnja je bila v šoli. Začela se je ob osmih ter je trajala skoraj do dvanajstih. Predsedovala sta preč. gg. Jožef Majcen, kanonik mariborski, kot knezoškofijski komisar in Frančišek Ogradi, opat celjski. Prisotni so bili med drugimi: č. g. M. Štraki, kn. šk. rač. revident in koralist iz Maribora, fra I. Oštir, frančiškan-organist iz Požege, mozirski rojak, dva organista iz Savinjske doline, ki sta bila lani gojenca istega zavoda in nekaj drugih mož. Obžalovali pa smo, da se čč gg. duhovniki iz okolice niso vdeležili skušnje. Ni prav, da se za to tako malo brigajo.

Po molitvi se je začela skušnja iz latinščine. Nje namen je, da razumevajo organisti navadne mašne molitve, druge pa si raztolmačijo s pomočjo besednjaka. Presenetil nas je vspeh te skušnje. Poduk se je vršil brez podlage kakršne knjige. Vendar so znali gojenci na pamet vse stalne molitve pri sv. maši, znali so jih lepo predstavljati, stavek za stavkom analizirati, besede sklanjati in spregati itd. Le navdušenje za sv. glasbo je dajalo pri učenju učencem, posebno pa učitelju g. dr. Peganu moč in vstrajnost.

Nemščino je podučeval in izpraševal jurist g. Detiček. Ona naj bi omogočila gojencem, nadaljevati in spopolnjevati svoje študije tudi po nemških strokovnih spisih in knjigah.

Č. g. I. Tomažič, mestni kapelan celjski, je skušal iz liturgike in vsega, kar pač v daljšem in ožjem pomenu spada pod to stroko, n. pr. kako se ministrira, kaj se pripravi v žagradu za sv. mašo, za delitev sv. zakramentov itd., kateri so spremenljivi in nespremenljivi deli sv. maše, deli oltarja itd. Gojenci so z veseljem in točno odgovarjali na vsa vprašanja.

Nato je izpraševal g. Brvar jako obširno o bistvu korala in njegovo zgodovino, o transpoziciji korala v moderne note, o psalmih itd. Peli so skupno eno antifono s psalmom iz velikonočnega oficija, potem „Kyrie“ iz maše De Requiem s spremljevanjem na harmoniju. Tako so tudi peli responzorije, pri sv. maši. Čudili smo se pa, da so vadili le treh responzorijev, namreč: za Veliko noč, slovesnega in pa „de Beata“. To je za gojence-abiturjente velik nedostatek. Neobhodno potrebna sta še vsaj „de festis duplicibus“ in „semiduplicibus“. Pravi organist pa mora vedeti vse.

Sedaj je prišla na vrsto harmonizacija in figuralno cerkveno petje v obč. Razven teorije in praktičnih vaj na tabli in pri harmoniju smo slišali tudi kratko zgodovino cerkvenega petja, cecilijinih društev itd. Veselilo nas je, da se je oziralo posebno na slovenske skladatelje in njih dela ter se imenovali tudi tisti možje, ki so delovali na tem polju po cecilijinih društvih. Ker je bilo že jako pozno, dela pa še veliko, se je ta predmet nekoliko skrčil. Šli smo k orglam ter slišali tam zgodovino orgel sploh. Na to so bile na njih različne vaje. Precej dobro so igrali dve Bach-ovi fugi, druge predin poigre, različne modulacije in kadence. Zapeli so potem čveteroglasno „Kyrie“ iz Foersterjeve maše „in hon. s. Jacobi“. Slišali smo nekatere prav lepe glasove. Vsem bi bilo treba več vežbe in likanja; posebno točnega in natančnega izgovarjanja končnic itd. To stane sicer veliko truda, pa potrebno je.

Posamezni gojenci so peli slovenske mašne in druge cerkvene pesmi ter spremljevali na orglah.

Poslednja točka je bil glasovir. G. Arzenšek, učitelj glasbe v Celju, nam je razdelil vsposed komadov, katere so svirali gojenci na glasovirju dva ali čveteroročno. Trije so kazali nadarjenost in precejšnjo spretnost, čeravno so se vadili in učili k večjemu dve leti. Spoznavali smo marljivost učencev in spretnost učiteljev.

Po skončanem vsposedu smo šli v učilnico nazaj, kjer je nagovoril preč. g. I. Majcen učitelje in učence s prisrčnimi besedami. Učitelje je zahvalil za velik trud, katerega so imeli pri podučevanju, ter jih prosil, da vstrajajo v tem dobrem delu, ki je res delo v čast božjo in v povišanje sv. cerkve. Učence pa je spodbujal, da se še za naprej prav marljivo učijo in vežbajo. V šoli se jim je dala le podlaga, na kateri morajo sedaj naprej delovati, ako hočejo postati dobri organisti. Ohranijo naj si krščanskega duha ter ga naj širijo med ljudstvom s pravim cerkvenim petjem in lepim vzgledom.

Preč. g. opat celjski zahvali na to predgovornika za današnji trud ter ga prosi, da sporoči premil. knezu in škofu udanost in zahvalo celega zavoda, katerega so dosedaj blagohotno podpirali, ter ob enem milo prošnjo, naj mu ostanejo zaščitnik še za naprej. Gojence svari posebno pred lenobo. Svetuje jim, naj si poiščejo razven svojega opravila še drugo delo, ki jim bo v gmoten

in duševen prid.*) Opozarja jih na različne nevarnosti, ki jim posebno v mladosti pretijo, v katerih pa naj iščejo pomoč v cerkvi pred Najsvetejšim, čigar hvalo bodo prepevali vsaki dan. S tem se je zaključila skušnja. Spričevalo sposobnosti, katero sta podpisala z učiteljstvom tudi prečč. gg. Majcen in Ogradi, je dobilo 6 gojencev. Izmed teh so šli štirje že čez nekaj dni na nove službe. Da bi le veliko delovali na polju cerkvenega petja!

To je bila prva javna skušnja na celjski orglarski šoli pod knezoškofijskim nadzorstvom. V obče smemo reči, da je bil uspeh dober. Mlademu zavodu čestitamo k napredku. Treba bo še marsikaj popraviti in prestrojiti. Pa s časom bo že šlo. Bog daj pridnim in požrtvovalnim gg. učiteljem vstrajnosti pri težkem delu! Ž njimi vred pa imamo še to željo, da se kurz raztegne na tri leta. Kajti le takrat se more pouk tudi vglobiti in razširiti tako, da se izurijo gojenci v vseh strokah teoretično in praktično za dobre organiste, kakeršnih nam je še veliko treba. — Še nekaj!

Dne 5. avgusta t. l. so obhajali duhovniki-rojaki pri sv. Križu na Murskem polju obletnico po preč. † stolnem dekanu dr. Ivanu Križaniču, kateri na tamošnjem pokopališču počiva. Omenjamo to obletnico zato, ker je bil pokojnik predsednik osnovalnega odbora, ki je ustanovil Cecilijino društvo za lav. škofijo v Mariboru. Bil je izvoljen tudi prvim predsednikom istega društva. Zavoljo obilnih opravil je odklonil izvolitev. Mesto njega so izvolili preč. g. Fr. Ogradija. Bil je rajni velik prijatelj lepega petja. Upamo da posluša rajsko petje v nebesih.

Pa še enega duhovnika se hočemo tukaj spominjati. Vreden je, da mu ohranimo v „C. Gl.“ trajen spomin. Ta je č. g. Jurij Klančnik, duhovnik v pokoj, ki je 13. avgusta obhajal v Braslovčah svojo zlato mašo. Kot mlad duhovnik je podučeval z veliko vnemo cerkveno petje ter si je ohranil to navdušenost do sedaj. Čez meje Štajerske je znana njegova požrtvovalnost za pravilno cerkveno petje. Omenimo le, da je sporočil veliko svoto v ta namen, da se z obrestmi plačujejo in vzdržujejo cerkveni pevski zbori v Braslovčah, pri sv. Juriju pod Taborom in pri sv. Martinu na Paki. Blagemu dobrotniku podeli naj Bog po priprošnji sv. Cecilije enkrat zlato krono v nebesih.

M. Št.

Prenovljene orgle v frančiškanski cerkvi v Ljubljani.

Ge orgle je postavil † Goršič l. 1870; imele so dva manuala in 32 spremenov. Piščali so bile iz najboljšega materiala, menzure široke, samo sistem (Scheiffladen) je bil zastarel, meh pokvarjen, igra težavna in abstrakti pri slabem vremenu tako napeti, da je bilo komaj mogoče igrati in je dostikrat cvililo med celim opravilom. G. kan. Smrekar, ki je bil žel. 1870 duša podjetja, je sedaj, ko sta se pojavila dva zanesljiva nova sistema (Kegellade, pnevmatika), začel premišljevat, na katero podlago naj bi se preustrojile

*) Zato ustanovi prihodnje leto dr. Pegan na orglarski šoli poseben kurz, da se gojenci izvezbajo za občinske tajnike.

orgle, in prišel je do zaključka: preskočimo sapnico na stožke in sezimo po pnevmatiki, katera je tukaj tolikanj bolj na mestu, ker je izpeljava od tipke do najdaljše sapnice dolga 12 metrov. Čakali smo tedaj leta in leta, da se spopolni sistem in na vse strani preskusi ali do poslednjega dne ne moremo čakati, ker iznajdbe so na tem polju brez konca in kraja. Pri tej priliki smo hoteli orgle tudi nekoliko povečati in po dolgih posvetovanjih je obveljala nastopna dispozicija preč. g. kanonika.

I. Manual.

1. Principal 16', stari.	9. Octav 4', stari.
2. Sahiet 16', iz stare Gambe 8', najnižja oktava iz Gambenbas 16'.	10. Flute harmonique 4', stari.
3. Principal 8', stari.	11. Viola 4', nova (vglas. prerez).
4. Bordun 8', stari.	12. Flûte à pavillon 2', stara, dobi na vrhu livčke.
5. Gemshorn 8', stari, dobi vglasilni prerez (Stimmschlitze).	13. Quinte 2 ² /3', stari.
6. Gamba 8', nova, močno rezoča.	14. Cornett, čveter n z Bordunom 8', stari, široka harmonija c g e ē.
7. Flavto 8', stara.	15. Mixtur, šesterna, stara z dodatki.
8. Trompete 8', nova (aufschlagend).	

II. Manual.

16. Lieblich Gedeckt 16', stari.	22. Praestant 4', stari.
17. Flötenprincipal 8', stari.	23. Flauto traverso 4', stari.
18. Rohrflöte 8', stara.	24. Dolce 4', nov.
19. Harmonica 8', stara.	25. Flautino 2', stari.
20. Salicional 8', stari, (prerez).	26. Mixtur, čveterna, stara in nova.
21. Oboč 8', nov (aufschlagend).	

III. Manual.

27. Geigenprincipal 8', nov, zelo rezoč.	30. Aeoline 8', nova, vglášena nekoliko višje.
28. Philomela 8', nova.	31. Solicet 4', nov.
29. Dolce 8', nov.	32. Fernflöte 4', nova.

Pedal.

33. Untersatz 32' iz Principala 16', pokrit.	40. Octavbass 8', radi pomankanja prostora kombiniran iz Princip. Bass 16'.
34. Principalbass 16', iz prejšnjega Violona 16', postavljenega pet glasov višji.	41. Borduna 8', kombinirana iz Subbass 16'.
35. Violon 16', nov.	42. Posaune 8', kombinirana iz Posaune 8'.
36. Subbass 16', stari.	43. Solicet 8', kombiniran iz Gambenbass 16'.
37. Gambenbass 16', nov, tih, rezoč.	44. Fugara 4', kombinirana iz Celo 8'.
38. Posaune 16', nova (aufschlagend).	
39. Cello 8', stari.	

Sklepi. (Koppel):

1. Manualni sklep II—I	6. Suboktavni sklep III—II.
2. „ „ III—II.	7. „ „ II—I.
3. „ „ III—I.	8. Pedalni sklep k I.
4. Oktavni sklep II—I.	9. „ „ „ II.
5. „ „ III—II.	

Zbiralniki:

10. Mezzoforte za I. in II. Manual.	15. Tutti „ „ „ „
11. Forte za I., II. in III. Manual.	16. Jezičniki posebej.
12. Piano za vse tri manuale.	17. Prosta kombinacija I.
13. Mezzoforte „ „ „ „	18. „ „ „ II.
14. Forte „ „ „ „	

Popis orgel.

Ostala je lepa, stara omara, le igralnik je nov; postavljen je sedaj tikoma pred omaro. V spodnjem delu orgel, kjer prej ni bilo nič, je sedaj 11 spremenov iz prvega in drugega manuala, da čujejo pevci glasove bližje in zamorejo čisteje peti. Tretji manual je v posebni, s šaluzijami opremljeni omari, visoko v orglah. Vidne mehanike ni nobene, ker sapa v svinčenih cevkah posreduje stik med tipko in visečim ventilom. Manuali imajo po 56 tipk, pedal jih ima 27. Vlaki spremenov so na straneh, zbiralniki in sklepi na deščici med 1. in 2. manualom. Meh je v posebnem prostoru poleg kora, magacin z osmerimi zajemalci; žene ga električni motor z dva in pol konjske sile. Meh s pomočjo avtomata sam iztakne tok in ga zopet zatakne, kadar se magacin bliža dnu in tako prihrani mnogo električnega toka in stroškov. Ta iznajdba je lastnina Jurija Fuchs v Forchheim na Bavarskem in je vredna priporočila. Sapa ima pritiska 110 mm, deluje enakomerno in krepko. Igra je lahka kot peró in se nič ne spremeni, če tudi se s prvim manualom skleneta drugi in tretji. Toliko za zdaj; o vrednosti orgel pa naj sodijo strokovnjaki o priliki 25letnice Cecilijinega društva; sprejeto je namreč v vspeled tudi igranje na teh orglah. To sodbo hočemo priobčiti ob svojem času. **P. II.**

Dopisi.

Iz Cerklj. 3. avgusta je pel novo mašo v Cerkljah na Gorenjskem častiti gospod Fr. Kímovec. O tej priliki se je pela A. Kaimova maša in hon. s. Caeciliae. Graduale je zložil č. g. novomašnik sam. Prav lepa skladba je to. Stavek v graduale pa: „Video coelos apertos, et Jesum stantem a dexteris virtutis Dei“, je v resnici klasičen. Graduale je zložen za moški zbor, samo zadnji alleluja je za šestroglasni mešani zbor. Za ofertorij se je pel krepki H. Rinckov himen: „Offero tibi cor meum“. Besedni tema te skladbe je kakor nalašč za novo mašo, kjer se naj novomašnik vsega daruje Bogu. Vsebina besedi je: Darujem Ti svoje srce, o Gospod, za Te hočem živeti, za Te umreti.

Pelo se je vseskozi liturgično, prav kakor zahteva sv. cerkev. Cerkljansko petje slovi že od nekdaj kot eno najboljših na deželi. Tudi to pot moramo zbor prav pobvaliti. Glasovi so bili čisti, izgovarjava razločna, pazilo se je na znamenja. Priznati se mora trud učitelju-povodnji g. Lapajnetu.

Ime novomašnika č. g. Fr. Kimoveca je naročnikom in bravcem vrlega „Cerkvenega Glasbenika“ jako dobro znano, saj je nekaj let sem jako priden njegov sodruđnik, bodisi kot dopisnik, bodisi kot komponist. V trdni nadi, da ostane č. g. Fr. Kimovec ravno tako vnet pospeševatelj cecilijanske ideje še nadalje, kot do sedaj, mu kličemo ob njegovi novi maši: Na mnoga zdrava leta!

A. K. . . lj

Iz Zatičine, 20. avgusta. — Kakor vsa leta, kar so čč. oo. cisterijani zopet v posest vzeli stiški samostan, se je tudi letos zelo slovesno praznoval god sv. Bernarda, ustanovitelja cisterijanov. Zbralo se je nad 30 vnanjih duhovnikov, na čelu jim preč. g. novomeški proš dr. Elbert, ki je služil ob 10. uri pontifikalno sv. mašo. Pri tej maši se je pela J. Singenbergerjeva maša in hon. s. Stanislaj. Samo Credo je bil iz maše ss. Nom. Jesu od Mittererja. Graduale koralen. Za ofertorij se je pelo iz zbirke P. U. Kornmüllerja; Justus ut palma florebit. — Popoldne pri slovesnih večernicah se je pela Salve Regina IX. iz Hallerjeve zbirke: Litanie Lauretanae in pa Magnificat de Cima.

Veliko duhovnikov je privabil gotovo koral, ki se v tem samostanu goji z vso vnamo. Čuti tako mojstersko predavanje koral je res pravi užitek, človek se mora vtopiti v pomen besedi. Tako popevanje je v resnici vzvišena molitev. — Petje ne samo koralno, tudi figurhalno je bilo izvrstno. Pohvaliti se mora samostanski zbor in njega zelo spretni pevovodja preč. subprior p. Gabrijel, kateri gospod igra spretno več glasbenih instrumentov in poseduje sam klasičen prvi tenor. Ob tej priliki smo čuli novega g. organista veleč. p. Kazimira, ki dela vso čast vrlému organistu predniku p. Mainradu.

A. K. . . lj

Iz Metlike. V naši fari smo imeli letos tri nove maše, kar je gotovo zelo redek slučaj. Vse ljudstvo pokaže ob taki priliki, da je nova maša njegov praznik. Dekleta spleto vence, fantje postavijo slavoloke i. t. d. in organist pokaže, koliko premore njegov kor. Za tak praznik se pripravljamo navadno celo leto, ne samo zadnji teden, recimo samo zadnje štiri dni. In potem!

Ad rem! Kratek program. Pri vstopu gromeče tulenje orgel, ki zahtevajo temeljitega popravka pa novega organista. Mesto da bi pozdravili g. novomašnika pri vstopu z novomašnikovo pesmijo, zabučal je med pleno-orglami: Veni Creator. Skladba je seveda precej dolga, zato so pred altarjem dolgo čakali „amena“. Na intonacijo: Veni Sancte . . . nič, odgovora — nič. Introitus, Graduale — nič. Offertorium in Communio Riharjev novomašnik. Maša latinska, a povsem necerkvena s spremljavo za „dudelzak“. In še ta! Izurjenim pevcem ne zadostuje navadno samo ena izkušnja za lat. mašo, našim je pa zadostovala; zato e pa končal vsak po svoje. Kako se je Gloria in Credo krajšalo, ne omenim, samo to omenim da v Boga Sv. Duha in v sv. kat. cerkev ne verujejo.

Tantum ergo je bil pa spet oni slovesni na programu, oni, ki je podložen napevu fantovske pesmi: „Ti si urce zamudila, ko gorelo je srce.“ In vendar se poje ta Tantum ergo samo na Božič, Vel. noč, Binkošti pa še kak izvenreden praznik!

Na drugih dveh mašah pa se je pelo strogo liturgično. Maša A. Foersterjeva, Te Deum, Veni sancte tudi Foersterjev. Tantum ergo pa Waldeck, Groiss, Foerster. Ljudje so bili očarani od krasnega petja. Prvič so sedaj slišali lepo ubrano petje in melodije, ki so jih vsejali tukaj pevci-dijaki ne bodo usahnile, dokler ne usahnejo jeziki in grla ljudi, ki so jih slišali. Pojdite, kamor hočete, povsod boste slišali peti odlomke od nove maše, pri kateri so peli pevci-dijaki. Najbolj pa so imponirale Foersterjeve litanije presv. Srca Jezusovega, ki so se pele celo v „A“ mesto v „G“.

Ljudje so slišali, kako se lahko lepo poje, zato se jim gnjusi petje, ki ga morajo slišati vsako nedeljo, vedno bolj. Morda je čas blizu, ko se i k nam presadi cvetka s cecilijinega vrta.

M. M.

Iz Slavonije. (40-letnica hrvatskega pevskega društva „Kolo“ v Zagrebu.)

Nikar se ne ustrašite g. urednik gornjega naslova! Znano mi je, da ni namen Vašega lista, ki se bavi izključno le z cerkveno glasbo, poročati o enakih slavnostih. Ker pa spada ena izmed glavnih točk omenjene, 15., 16. in 17. avgusta v Zagrebu se vršeče slavnosti, bistveno k cerkveni glasbi, zato mislim, da ne bo odveč, ako tudi Vaš list to slavnost nekoliko omeni.

Povabilu jubilarca odzvalo se je poleg 51 hrvatskih tudi troje slovenskih in eno češko pevsko društvo, ki so se udeležila slavnosti deloma korporativno, deloma po deputacijah ter s tem pripomogla, da se je dostojno proslavila ne samo 40 letnica „Kola“, veliko več tudi 40 letnica hrvatske umetne pesmi, kajti „Kolo“ je najstarejše hrvatsko pevsko društvo, ki se je ustanovilo tedaj, ko se je sploh mislilo, da za hrvatsko pesem ni mesta v salonu.

Že na predvečer slavnosti prihajali so udeleženci od vseh strani v Zagreb, ki si je nadel za te dni praznično obleko, največ pa jih je prišlo 15. avg. zjutraj.

Imenovanega dne ob polu 11. dop. začel se je pomikati svečani sprevod od „Hrvatskega doma“ proti stolni cerkvi, kjer se je vršila ob 11. slovesna sv. maša. Glavne pevske točke izvajalo je „Kolo“ pod vodstvom svojega pevovodje Fr. Dugana. Peli so mašo glasovitega francoskega skladatelja Ch. Gounoda lepo in točno. Namesto graduala je pel g. Bogdan pl. Vulaković Horakov „Exaudi Domine“. Predaval je to, tudi inache hvaležno skladbo, res mojstersko. Njegov krasen bariton odmeval je v prostrani cerkvi nekako mehko, nežno a ob enem veličastno. To ni bilo več petje, nego bila je pravcata molitev, s katero se obračamo bedni zemljani k Najsvetejšemu: „Gospod usliši naše prošnje!“ Za ofertorij je pel tenorist g. Ernest vit. Cammarotta, jako fino Gounodov „Ave Maria“; le škoda, da „i“ na nekotih mestih preveč stisnjeno izgovarja. Skladba je krasna, vendar sodi po mojem mnenju bolj v koncertno dvorano kakor v cerkev. Predolgi uvod orgel, čela in harfe je za take prilike prav neumesten. Namesto benediktusa zapel je zbor „O salutaris hostia“ ter zvršil mašo z nežnim „Agnus Dei“. Ako sodimo iz umetniško-glasbenega stališča, so bile skladbe večidel srečno izbrane ter so zaradi tega tudi lepo uspele. Mnogo glasbenega užitka so pa pokvarile okorne rezponzorije, obstoječe zgolj iz subdominantnega in toničnega trizvoka.

Kakor razvidite iz tega kratkega poročila, se ni pri sestavljanju programa prav nič oziralo na cerkveno-glasbene določbe. „Introitus“, „Graduale“, „Offertorium“, „Benedictus“ in „Communio“ so popolnoma prezrli. Ako uvažujete, da se je to zgodilo v stolnici zagrebške nadškofije, ki ima kot mati drugih cerkva, brezdomno dajati dober vzgled svojim hčerkam, tedaj si lahko mislite, v koliko se na Hrvatskem izpolnjujejo cerkveno-glasbene določbe.

Popoldne ob 3. uri vršila se je ljudska zabava v Maksimiru. Koncem zabave razvrstila so se vse društva (nad 1000 pevcev) po nekem brežuljku ter pod vodstvom g. Fallera skupno zapela pesmi: „Zrinjsko-Frankopanka“, „Jadransko morje“, „Slovenec i Hrvat“ in „Lepa naša domovina“. Posamezne pesmi sprejete so bile od okoli 12 000 ljudij broječe množice, ki je zavzemala celo dolino, z velikanskim navdušenjem. Viharno ploskanje čulo se je kakor šumenje naraslega gorskega potoka.

Drugi dan bil je v gledališču koncert, na katerem je sodelovalo 16 pevskih društev, vsako z eno skladbo. Koncert je bil zanimiv osobito zaradi tega, ker je pokazal, kako goje petje posamezna društva.

Izvršitev programa za svečani matiné, ki se je vršil zadnji dan v gledališču, pridržalo je „Kolo“ v prvi vrsti za sebe.

Vse dni slavnosti vršile so se zelo živahne večerne zabave v velikanskem, nalašč za to priliko krasno prirejenim vrtu „Zapadnem perivoju“.

To je torej površna slika slavnosti, uspešno napredujoče hrvatske pesmi, ki je prav lepo uspela. Dal Bog, da bi Vam mogel kdaj poročati o napredku cerkvene glasbe na Hrvatskem.

Kumljanski.

Iz Severne Nemčije piše konci avgusta vredniku „C. Gl.-a“ prijatelj S. med drugim to-le: „— — — Kakor Vam znano, sem se kopal v Ostende, odkoder me je gnalo v sicer toliko tiho mesto Brügge; tu so se namreč vršile velike glasbene slavnosti. Skladatelj Edgar Tinel, čegar oratorij „Franciscus“ se je tudi na Dunaju pel, je veliko pripomogel k sijajnemu uspehu. V dvorani „Bratovščine“ („Gilde“), velikega katoliškega društva, je pozdravil Tinel voditelja slavnosti, g. Bordes-a, vodjo zbora „Scola cantorum“ ter nekdanje pevce cerkve Saint-Gervais. Navzočih je bilo veliko duhovnikov, tudi mnogoštevilno mednarodnega ljudstva je bilo prihitelo iz bližnjih kopalšč, med njimi tudi jaz. Vsi smo pazljivo sledili Tinelovemu govoru, kateri dandanes slovi kot prvi skladatelj v Belgiji. Govoril je Tinel o razvoju cerkvene glasbe v 19. stoletju, strastno v nič deval (čujte!) — Palestrino, njegov slog in njegovo smer, navdušeno pa govoril za I. S. Bach-a, čes „Bach bodi nam vsem v zgled! Le-ta marljivi mož je bil prerok sedanje glasbene generacije. Bodimo po

njegovem zgledu dobri kristjani, delavni, ponižni. Izražajmo svojo vero pobožno z modernimi sredstvi umetnosti.* Tako! — G. Bordes pa se je krepko potegnil za Palestrino. Ko se je še neka nezaupnica proti Massenetu sklenila, pele so se à capella skladbe Legrenzija, Andreja in Cez. Franka, in to dovršeno. Drugo jutro se je v cerkvi presv. Zveličarja pela Tinel-ova Lourdska maša. Cerkev je bila z najkrasnejšimi gobelini okinčana, ves kapitul pa je zasedel svoje umetniško izrezljane stole v koru. Stara cerkvena oblačila povzročila so po svoji nenavadni lepoti kar strmenje — bilo je to vse kakor slika iz časa Jan van Eyck-a.* —

Razne reči.

— Orglarska šola „Cecilijinega društva v Ljubljani“ je pričela 26 šolsko leto dné 18. septembra t. l. Sprejetih je bilo vsled preskušnje 10 novih učencev, tako da zavod šteje zopet 20 učencev.

— Načelnstvo „Cecil. društva za sekovsko škofijo“ naznanja, da bode povodom 13. občnega zbora g. dr. Peter Wagner, profesor friburške univerze v Švici z dovoljenjem vis. č. knezoškofijstva od 14.—16. oktobra t. l. za mašnike in pevovodje one škofije imel v Gradcu koralni kurz, katerega se morejo po možnosti udeležiti tudi vnanji interese.

— † Umrl je na Dunaju dne 2. avgusta t. l. kapelnik stolnice pri sv. Štefanu, g. Rudolf Bibl. Le malo tednov je zavzemal to častno in važno službo, ki je bila dolgo časa izpraznjena radi mnogih zaprek, ki so se delale in se še delajo ondi pravi cerkveni glasbi. Merodajni krogi stoje zdaj zopet na razpotju. Naj bi se ozirali ne le na glasbeno-umetniško, temveč tudi na cerkveno-liturgično smer tega vprašanja; nasledki odloka so važni za ves Dunaj. — Umrl je skoraj ob istem času znani veteran stare dunajske cerkv. glasbe, kapelnik dvorne cerkve pri sv. Avgustinu, Eder, kateremu so bile cerkvene določbe gledé glasbe deveta briga. Kdor ni imel denarja za opero ali koncert, hodil je ob nedeljah v avguštinsko cerkev Ederjeve maše poslušat. R. I. P.

— † V Reznu je preminil dné 4. avgusta t. l. Friderik Pustet, star 70 let. Z njim je mesto izgubilo enega najplemenitejših meščanov, reveži radodarno roko, katoliška stvar nenavadno srčnega boritelja. S svojim bratom povzdignil je „tvrdko Pustet“ do onega svetovnega stanja, ki je dandanes zavzema. Ime njegovo ostane v tesni zvezi z zgodovino cecilijanstva, njega bojev in uspehov; zlasti je neizbrisljivo zapisano v zgodovino koralnih teženj preteklega stoletja.

— Stolni kanonik Fidelis Müller, tudi pri nas znan po svojih popularnih oratorijih, je postal stolni dekan v Fuldi.

— Nizozemski cecilijanci se posebno bavijo s starimi skladatelji. Mešan pevski zbor „Palestrina-koor“ je nedavno v La Haye priredil nabožen koncert, čegar vse točke so bile Palestrinove skladbe. Občinstvo je bilo navdušeno in tako pokazalo, da vé ceniti „stare“ po njihovi vrednosti.

Projava in vabilo.

Odbor „Cecilijinega društva v Ljubljani“ javlja, da se bode v četrtek, dné 8. novembra t. l. obhajala 25letnica društvenega ob-
stanka s slovesnim „Requiem“ pri Sv. Jakobu, s pontifikalno sv. mašo v stolnici, s slavnostno sejo, kateri takoj sledi XII. občni zbor; popoldne petje v frančiškanski cerkvi ter koncert na prenovljenih orglah. Natančni vsposed prinese prihodnja številka „Cerkvenega Glasbenika“. Že danes bi radi vse prijatelje cerkvene glasbe opozorili na to slavnost in nadejamo se, da bode mogoče, na ta dan veliko število duhovnikov, organistov, cerkvenih pevcev in drugih prijateljev glasbene umetnosti v Ljubljani zbranih videti in je prisrčno pozdraviti.

V Ljubljani, dné 28. septembra 1902.

Odbor „Cecilijinega društva“ v Ljubljani.

Današnjemu listu je pridana 9. številka priloge.

Odgovorni vrednik lista Janez Gujezda. — Odgovorni vrednik glasb. priloge Anton Foerster. Zalaga Cecilijino društvo. — Tiska Zadružna tiskarna v Ljubljani.